

قانقىلانقىشۇو دونيا

شعر توپلوسو:

ايلاھان تورك(تانھو)

Leverequrdlar.1980@gmail.com

Leverequrdlar.blogfa.com

قانقىلانقىشۇرۇ دۇنيا

شىعر توپلوسو:

ائلهان تورك(تانھو)

يابىنلايان:

دوزھكچى: تانسو قىزىلجافرمانلى(قىزىلجاڭىرىوانلى)

تاپ: چئچئن چىچك شئھى

صفحه دوزنلىيى: جانسو توركمن

گرافىست:

بىچىمى: رقى. تىراڭ:

بىرىنجى چاپ:

شابك:

ساتىش:

Leverequrdlar.1980@gmail.com

Leverequrdlar.blogfa.com

اون سؤز يئرينه

اون سؤز دئيىلسەدە اوخونجاق بو يازىلارين اوغرۇندا قىسىساجىق آچىقلاما وئرمەيمىز گرگىرىدى. اينترننده يابىلاجاق بو يازىلارى ايللر اونجەدن، باشقۇ يازىلاريلا آز چوخ او اوز بۇ اوز، مجوز آلينماق اوچون «يابىنجى» لارا تاپىشىرمىشىق. يابىنجىلارين يالنىز «سعىد بى موغانلى» دان سونرا، قالانى ايلقارسىز، يالانچى، فيرىيداچى چىخىبىدا ايللر بويو منى ده دئىيىل، اينانجىمىزى، گوونجىمىزى آسىلى ساخىلدار.

اۆزتى، بو يازىلارдан اونجه «سۈرجى اسىدىرن كولكلەر»، «كۈچ»، «مېزىزك قوزو» آدىنىلى اوچ جىلد كىتاب يايىشىق. ياخلاشىق بىر اىل يارىم بوندان قاباق ايسە «اوزاي مامورلارى» آدىنى بىر رومانىن «نشر مينا» ياسارىدان مجوزى آلينمىش اولموشدو. يازىقلار اولسون اونو بوكونەك يايماق اولاناغينا يىيە اولمامىشىق. آنىمسادىلمالىدىر كىتابىن يابىلمامىسى يالنىزجا مالى ندىلردىن آسىلىدىر.

همشە منىم اوچون گرچك بىر دوشونداش اولان «كريم بى چاچى» آرخاداشىملا گەندىدىكەن سونرا، بو يازىلارى اينترنەتسىل يايماق فرارينا گلدىك. يابىلاجاق يازىلار بونلار اولمالىدىر ھەلمىيە: «قان گولورم!»، «قارانلىشىق»، «نمنەمنە»، «فانقىلانقىشۇ دۇنيا»، «باشكىنдин كالاوالارى»، «بوغاناق سۈبىد اورىھىنە».

گلەجىدە ايسە يابىنلانجاق ئىچە ئىچە يازىلارىمىز داها واردىر. بونلارين لىستى كىتابىن سونوندا گۈرولە بىلىر. بو يازىلارين بىرازى ھە بوتۇولنمەمىشىسە، تىزلىك ايلە اونلارين دا يابىلمامىسینا جان آتاجا غىقى.

سونلوقدا، اۆزلىكىلە «ايشىق» سايتىندا چوخلۇ تشىكىر ئەدىرم بۇ فورصىي بىزىلە ياراتدىغى اوچون. بورادا، هر بىر ايرماغانin آخىب آخىب داغلىقلار آستى كەھوللوكىرددە اۆزونو ايتىرىپ، نەلىپىنى يېئىپ يوغا جومدوغۇ يئرددە، گرچىدىن دە «ايشىق» كىمىلر اوزاق ائورنلىرىن قىيىسىندا اۆزلىكىلە منىم تايى كىننە ياشايىبىدا ھەچ اينترنەت اولاناغينا إلى أرىشمەمەن بىريلرىنە چاتان ايشىقىر. اوغورلو اولسونلار!

هابئە؛ «هادى بى قاراچاي» دان، باشقاسى تانىيىپ تانىمادىغىم، بوتون تورك او بىقارلىغى يولوندا چالىشانلارдан اورك دولوسو تشىكىر ائدرەك آرىجا گۈزىپىنىز دوشونجەلەر، اىستكلار حالالىنىز اولسون دئىيرم!

١٣٩٤ گولن آى.

چوخ سايقىلارلا «ايلهان تورك - تانھو»

«گوران قىشلاغى»؟

دوغوم يوردو مون اوزاق دوشن «قرهقوشون» داغلارينا،
او يقولو او يقرر اولوسوما...

ياشايىش!

ائى آيرىملى آنلاملار بازارى
سنە چئىپىلردىن
اسنلر اولسون...

گل گىجەنى يوخومدا دوشون
ارلىكىسن، قورخومدا دوشون
سوروسال لايلا دوشون
فلسفە، سورغۇمدا دوشون...

***

اينسان هاردادى
آنلامى اوردادى
توركون كېچميشى
«شهادت كلمەسى» دى
توركون اوفكەسىدى

ها اوغا اولسادا «چىن»لر دووارى...

***

بئيوكلويون اورك يانىخماسى وار
بويلى بارىشى وار

منيم توركجم، بئيوكلويوندن آدانىب...

***

لاپ بئله تانرى اوزويم
دوشون، نهيمىه گرك
بىر آلا قارقا اولوبكىن
كنديمى قاناديم آدان كچير مسم...

***

- اولنده، مەلىيىنه ياراشيق اول! - سؤيلەم مىشىدىن
سوسول اولەجىئىم، مندە سنىن تاي
من اولنده به
كيم دئىهجىك: آلا قارقا بىر صابىنىمى آپاردى?...

***

قانقىلانقىشۇ دونيا
ائشىتىمىشىدىم فيريتنا اولوب
آنjac هاوالاردا...
كوجەلرە توز سېمىشىم
او گلندە شىشىمىن؛ چوخ آغلامىشام...

***

آلپ آرن ياز قىمىزىن
يوز اىللر ياشلى سايىن سئوگىسى اىيىك
داشىن، پاي آشقىنى اولاق
داشىن «فەليسيطين» داشى اولاق
قوتسال انويمىزى قوروياق...

***

بو يانلىش وارلىقدا
سوى، دوزون ايستەمه شاعيردن

اۇزمۇز كىرگەدە سارى آرى
نئجە بال بئجرىسىن سۆزلىرىمېز بىردىن؟...

***

داش قوجالىر گۈودە كىمى
سئوگى قوجالمير سو كىمى
سو كىمى
اولوب دىرىيەمك بئجرگىم...

***

بىرى او لارمى
آجونو سين داشىمدان قووا
سین داشىمى
نار دنهسىندىن يونا؟...

***

ياغمورا گلمىرسن
بىليرم ياغىش سوچومسان
اوپوشوندن بللىدى سن
چۈنۈش قىزى، سئوگىسن...

***

ايىسانلىغا تاپىشىرىدىم سنى
سئويملىك اولسون هايىان — هادىرىن
دويغۇ دىلى، سؤى
آنلى قىرچىن، اود قادىن!

***

پولوش دىلىن
بوش نقاشى «بوم» ونا بنزهير
بئله بومدا، يئنه دونيا بئجرىكلى بوياچى
بىرچە، تك بويوتلو شكىل چكە بىلر
توركجهنин آنچاق ھر قانىلماز دئگىسى
بىر چاغ كۈرپوسودور...

***

اوزونو تانيدىغىن گوجو مىن ايتىمچىه
يوخسا چىچك سئور آلاقوشلار
يۇوا تىكمىھى

چالى قوينونا قايىدار...

***

سانرى اوچماغان بىر بوجاغى
سانرىدا اورھىيمى سرينلەمن دىنج
يوخسول دوغرودان يارانماير
يادلىغىمدان اۆزگور ياشايىشىمەن شىرىنلىبى
سانرىدا قىيلە اولور...

***

وورولموشام، ساشجىن(ساقچىن) خانىما
او گمى قاش قىزا
های، يورقۇنلوق!
دوشومدە جايلانىر ياشايىش
يوخومدا جايلان!...

***

گونش باتاندان گلن آخشام سرىنى
بىزىم كندىن سوقاتى
قىندير قوبولارىن، اسکى ايبيلىرىنده سئزىلەن جومماقدى
بىزىم كندىن باغيشى
قارالان قاشلارا جومان باخىشدى...

***

بورا ايتىگىنلر يولاغىدى
دوغا ياسامى
بشرى - يارالى - تانسىقلارا چاغىرير
اولوكىدە او دىنجلەلىش
بو يارالى چاغىريشىدى...

***

قورخو؛ ورھو اىستك قاباگىندا

آنلامسیز يازىقدى

سورغولار بايراغى!

بو سۇيلىرىنسە سوچو

دىلى اولن سۈزجوكلر دئىيلى

باش تاپىلماقدى...

***

ايشجانا اورھىي يانان سوچ

دويغۇ سئوگىسىدى

ائىلە بى سوچ

بارىش ئۆين يىخماغا گای دىلەبىر...

***

گولوشدن باشقىا جىبىم اولماياJac

كوسوشدن باشقىا گوجوم اولماياJac

كۈچوشدن باشقىا يوخسوللوغوم اولاJacمى ھې؟

پاخير تورپاغا نە اكيم،

شىنەمكدىن باشقىا اكىنیم اولاJacمى ھې؟

***

آرقىشلار يولچو- يولچو نىسگىل داشىبىر

آرين اينسانلارين آغرىسىنى

آغلابىشى تاپىمادىغى بوجاقلار آنير...

***

اوزلریندە «چۈمچە گلىن» دوواق

كۈرپەلىرىمىز بويون

ياغمور قاپىسىندا بوردورماياق...

***

اوزلوق اينسانلىق ائديشى

اينسانلىق ائدىنجىن دىنلەبىر

دىنلەمسە آشىرى شىشمك

شىلاغان بىتىرر...

***

بوشلوغون يورقونو
يئلکەنى يوخ گەمى
پولچودان پولچويا گەندى
بوش يورقون، اينسانلىق كىشىلىيى...
***

«كرم» قىلىندى دوشمن سئوگىسىنە
يئتر!
گۈزلەرى شاعير بېتىرن
اولومسوزلوك توتسااغى...
***

تۇزاناق اولدو كۈنۈل
گلمەدى شەھەن سو اىچىم
قوملاغا دئندو چىمن
چىخدى منىم چىچك دىلىم...
***

گنجىك يوخ
دار- دودوك دلىلىك گۈردنوك
گولون گونوموزە
قوى اوتناسىن گۈنلەر
چىلىسلىك ايسە
وايا(وفا) قىلىمير بىزىم دلىلىيە...
***

هاوان اوشومەلەيدى
قول دوواгин
اولمايا دستتماماز آلاماميش سئودىم؟
كىشىگە سنى من اولدۇروم
كۈرپەجه كوللوك چىچەيى!...
***

گۈز ياشىما دېبىرم
چىخما يوواندان اوچماغا

بالا سنى ده كسرلر

دېلىم تاي قوربان سوسماغا...

***

بو آغرينى وئيريم سنه

تانيق اول آجون

يارانىشلار دئىير:

آماناتى ايلقار ياخشى ساخلار

مندن سونرا ايزلريمىن يولوندا اك

كىرگىمەيمى...

***

سئوگىلىم دؤولتى آه اولدو

اوجالاردان شيرشير يىخىلدىم

پيس ياشاديق

ياشابىش ايستەيىنه چاتدى...

***

باغرىمدا دوشمنلر قارقىشىن سرير

شىرلانلار قىچىنин لنگرى

سوز يازارى گۇونج گۈروننۈلەيم...

***

اولا بو كال آجون ايشكىلىرين بوى يوردو

حالا ائت اوزونه او مودو

بىلىم او يلاغى كىمى...

***

كدر، بو منىم آه چىچەيم

قىز چىچەيى

گەجەنин اوتانمااغى

سئوگى آنلامى...

***

آى وورغونلار!

آهای «بوز قورد» و مون جىلاسونلوق گۈزونون ايشىغى

***

آچ قاپىنى؛ آنا!

گئج گلمىشىم

بو گئجه بىرىتىجىلىق چۈلۈنده آغلاماقدان اسىرەنib

اودوم دىشىمده قىزقىرىپ

سوسقۇدان بىح گلمىشىم...

***

بىلىرسىنى

ندن آغلاپىرام او فكەلى؟

بىلمەدىم نەمە آغلادىغىما!

***

باغيشلانماغانى ساندىلار

اوزلارين آلسىنلار

داها من او شاق او لوب گۈيلۈنە دوشورم

سونسوز - ارمىك آجونون...

***

قار چاپىنин دايازىندا سىندى شىرجم جوشقوسو

قورخولو گۈزلىك

داراغا باغلى اىتتىن ساچلارىمى

اولمايا كوى(موسيقى) سوچچويم من...؟

***

اولماز اول!

بىئنه بىخىلىم دليلىكلارىمە

بىراخ دوشوم او زاقداكى قوشون قاناد كۈلگەسىنە

اولاپىله؛

اورادا، بىر سؤيچىدو(شاعىردى) ساخلايىب، سؤى يازمادا...

***

اينسان!

بئىنин

اۇرەنین تىبى

ايچىنە چئىدىلى نىنەمەر

دوشون كۈينىيىنە بىجمەلەرلەر...

***

منمى بىرى ايلە دانىشىرام؛

ولابىلە ياشايىرام؟

يوخ...!

سانكى اولموشام بىج آلاق ياشايىشى...

***

آغاج اودونو، سوولويور

كند كۈنلۈنده شئە توستۇ اىبىسىن

اسكىلەر آنىندا اولن آخشاملارين

قىش ئۆين تىكىر...

***

ائلىم قاناجاغى دىر

من اوچون آلاجاق

سوسقۇ سۈپىدو

سن اوچون، قورداق!

آيماز ياتاجاغى دىر...

***

بالادان چىخمىش قارنىيىدا دىدىلىن

لەورە قوزوم!

چورلو چاغلاردا

آغلاماق اويناشىم، آرزى!

***

گەجمەمە ازىلىرم

آغلاريمَا باغلى دىر

قورولوغوم سوسقۇسو

پېشمانلىغىم آھى دىر.

***

سۇئى:

- سەن گۈرۈنمز قاشا جومدوقدان سونرا... - دئىير

سوچلار

تامو يوخوسوندان آيىندىرىپ باغىردارلار

«شەريار» لېغىم دوشمنه بايراق اولاندا...

***

دويقولارين شىرنەمىيىندن

گولوشلىرىن بىز مەمىيىندن

دایان بىر من اۇلۇم بو فلسەمىسىل يئرده

باخىشلارا بىز قوياق آندىر

جمدك ترسىيمىزى...

***

قىناقدا گۈرۈب «آھىسقا» عمى قىزىلارىمى

سەنە سەرىلمىشدى كۆنول

يوخسا سەنسە باشقۇ عمى قىزىلارىنىن بىر تايى

نه تو تارىمىز؟...

***

قارا دلىكلارىن، چكىم چاغىبىلا اۇتوشدون

پارانىشىن تلمسىگى

دېرىلىك

چاغ گەمىسى قارات(ھدر) يانىشىبىلا، آلوو قانادلارىمى

گۈرۈشلر اوستن چېلىندىرىر...

***

تائرى وئرن گوجو

گوجلو ايشلەدىرسن

قوتسال ياراق زورو!

***

اۇلۇمە اينانمادىم

ايچىمە قويىلانىپ چورودو

اولمۇيادا بۇ قاراباسقىلار

آلئياني قارالى لار

اولومون تىنى

تىنسل ور هوولوغو...

***

قاخينج لارين زولمونه تاي

كىشىك بير دوزگون

ايقارلى

گور فازانيم اولاردى...

***

دوشونلارين هاردان؛

وورولموشام نېيە چىخىغينا؟

كىمسەسى دئىيە بىلمەير ھە:

- تانرىلار ساواشىنин توستوسوندن يارانميش

بىتگىلر اولمايا!؟...

***

دؤل ياتاغى يو خدور

بابانجى تومو

هاوا ياسايى ساخلامايير

دىلىمىز ياساسى قىيتاغ ئەلەير

بايتال باشى لار!

قىيتاغ ئەلەير!...

***

بئىينىن گۈوشەدىيى اۇرۇش

قاراقلانميش دوشونجەلرىن اوچقۇنلوغۇ

بوغولموش يازىم

فازىم، فازىم...

چىخاردىم آنلىمدان آلین يازىم...

***

كىچميش لاردىن

بوتمىلدەن ايز گۈتۈرمەين

آز غېتى

پئریندە بىلېش واردى

بىلمىيە گوج اۇنملى...

***

اڭله سۈزۈم وار

بوjac بوجامدا يوخوما ايسە دئىنەمەيرم

قارقىش توپورجەيدىر بو

اوزوم سوپىونو دلىر، دئىنەمەيرم...

***

هانسى چىچەين نىسگىلى آرتىق

قوخوسوندان دوشونگۇ ساتار

هانسى چىچەين گىزيلتىسى آرتىق

بوياسى پرىلىيىندەن پارلانار...

***

كىريخدى اليمدە گىرھو

كسريم يابىدىرىمدا

من پارتلايىشى نئيلەيردىم

تبالغاتى يابانجىلىقدان چىخارتدىغىم يئرده...

***

اوتلارين «عزرائىل» يىنه باخ

كۈرپەلرین پۇھە بىشىكىدە آپارىر او مودا

آرىن چىخاردىر او مدوغۇنا...

***

اوزون ياشلى آغا جلا

دوز ياشابىشىدى

بىزىم دئيووشىدە

همشە او زگەمىنە اكىلنلر...

***

سان ساو آلان

كىشىنى

کدرى ايلن تانىبىر لار

ساوالان

قاچاق بايراغيم!...

***

اوفكەسىنده، تانىش يانىخما

دئگىلرى سريمك اولمور

دئگىلر بىزى سريپير...

***

اولوم گۈزلمەيىن قوشولو

جايانماقدى

ايىسان اولسان گىرك

ياشايىشدان حاققىنى آلماغى

قويمياسان اولومدن سونرا الارا فالسين...

***

كىچميشلردىن يالنىز خزل آنى

دوغا دىلىنده پاسلانىر

قوى سؤيىونو داغلار اوخوسون

خاقانىيغىندان قالان آنى نىن!

***

ياسا

اولوسون گۈيلو يانى

اولوسون دىلىنە دوشىنە چوو

حئيوانىن آرپاسىنا دوشور؛ قودورماق...

***

چىچئن بير قىز ايدى

ياشمااغى اولدوزودو

توخداق بىلدى

ائلىگىن اولدۇ

آغرىنин قاداسى

چىچئن مولدوزودو...

١٦

بىز، ياشادىغىمiz ياشا قانىق
ياشار قالماغانمىزى ياشابىش يالوارير
بىز ياشابىشا باغلى دئىيلىك
ياشابىش بىزى تاماهىمizدان دىلەنir...
***

موتلولوقلارين اوئيرتمنى
سیناقلارىندى
آنچاق من بىليرم
قانلىم او لاجاق؛ بىر سيراوى باخىش...
***

اوزومدن ياغان قورولوق
شىمشك دئىيل
سنلە اوزومون
اوزگەملرین آراسىندا چكىل
دار سىنيردى...
***

ھەچ بىرى شنلىپىن
كدرسىز اولا بىلمىر
بىر «كربلا» زولوم گتىرمىش سنه
بو گون
حاقى يئمەيە...
***

اينانج او دور؛
قانسىز او زون
تايماز ائتسىن...
***

ساوان شاختا قالىب
سینىب اورھىي

حاخدا قالىب

كەليكلەرى ارمىك سەپىرير

فالالارى لاخدا قالىب...

***

اينسانلىغىن

نهىي قالاجاق بو كالا والىقلاردا؟

اينسانلىق تانرىنин اسمى پرچمىدىر

گۈركەملى

او دونيالى لارىن اۆزلمىدىر...

***

تات آريم!

من بو ھەرسىن چىچكلىرىن

داغلاردان تئليمە تاخميشام

داد آريم

داد!

***

ها بوجاغينا قاناد چىكىيم تامونون

ائتىگى لرىم يانىشىنا توش گلدىم

چاتماياجاق بو تامو دىيىنه...

***

كۈنزلىك ئەلەپىر

بو قىز دويغۇنو

يالنىز

سۋى ايلە سرىمك اولور...

***

بىرىنە گۈزۈم دوشدو

بىرىسىنە سۈزۈم دوشدو

گۈرەنمى هەچ وىرگۈل تومىھلىرىمە دايانا جاقدىر؟

داها هەچ آيرىم منه قالما يىپ

گۈرەسمى هەچ سوروغۇ اورەمىمە يارانجا قدىر؟...

ماغىل، ياشايىشى تلەسمەيىن

آى كۈنوللۇنكى!

وام ائله

بىلمىز قالساندا

ياخشىلىقى دوز

آدام ائله...

***

گەھىي بويلو سۈزجوكلر

اونودولمۇش ايزلەنجلەر

دلى سۈزجوكلارده ياتان املى...

***

سېنىديم، تانرى او مارىندان

«نوح» دان، «موسى» دان

يولۇندا يام دوز ائدىنجىن

ساوجىلىغا ايلكىسى اولمايان يالاوا جىن...

***

او خولوموز

آنلامازلىق آسرەكلىيى

يالتاق بئجرەمجىك

ياسار سىزلىيغىمىز قوشۇ

ۋئرىدى موشتولوق...

***

بو اينسان ياساپا ياشامادى

يا خشىلىغا ياشادى

بو آئىيانى يالنىز، يازماقى باشاردى...

***

ئئجه اورگىندىن گلدى

اينسان يارادى سوچو

اينسان يارادى سوچا

اولارمى، اۇزۇ دە چىلىس ايدى
يوخسا گوجوندن بئزىك
بۇى لار آپارى دا

بىزىم تايى بىلمەير ايشگىللى سونو...

***

اولدۇرمەلىسىن
قولئىبانى قانى چاخىر
آغزى يوخسون چووال
يوخسول قوپۇز...

***

هەئىكەن سۆكۈلندە گنجە قارنىندان
دىنقىرلا را يامان قىلماغا
قان ناماز آلیرام من آل دانىندان
ايشىقىدا اويمىيان گۈزۈم
گۈر نىچە داد، تامارزى قالىب قارانلىغا...

***

يوردوم گنجىرىنىن
اوزونتو، كورا يوللارىندا گۈزۈم قالاجاق
اوئرەندىمسە هە نىچەيدى سورغۇ توتماغى
يائىت وئرمىكە آنچاق، دىلەيم قالاجاق
منى شاشدىرىدىقلارينا، - هاه هو هو... - گولەجكدى تانسىقلار
بو دىبىرماندا يالنىز الھىيم قالاجاق...

***

منىم يازىم گلنە
ياشىلاليغى توتان چىچكلىر اىبىسىندىن
امىمى(دورومومو) پوزان گۈزلىكىلردىن
بىر قارا چىچك، پرچم گۈزىرەجك!...

***

بىرى بى كۈرپەنى
دىلەينە قونداقلادى

اميشديردى سوسقو اوز مەسىندىن

بئشىيىم گەچەنин قورسا ھۈرەتى

سورغولارين كور—قانى

چايداغىم ياراسالار كورقانى...

***

بومبا قويولموش آماج

سيياستچى آجون قورساغى دا يوزولار

سيياستچىنىن

اولولوغو بىلەك اوچون يئتىسى وار

بونونلاپئە

يالتاق يارانىش آزماندى...

***

الينى وئر موشتولوق يئلى

بوشالديم اليمدن قىغىلچىم يوكۇن

منه دئمه تاختا داراغى چىركىلى

بە بىلەپېرىسىنى ايندى

تئلى توزلو، بئلى بوزلو

ايستەپەرلەر، گۆيلو پوزولو?...

***

بىر دونيا اوست اورتولولویە

آنلايىش قوربان اولور

گلمەجكەكىلىر بىلەجك

دويغوموز هانسى اوتلاغىن سودودور

بىر دونيا اوستو باسىرمالىغا

آنلام قوربان اولورسا

اوستو اورتولو سۈزلەرە گلىشىمك...

***

ايستر- ايستمز، دوزلەرە دوشوندوكلىرىندىن

گىزلى منلىيىنده ايز قالىر

دىيىشىلىرىسن

سۇئەمھىيىن دوز دئىيلەنلىرى ھەردىن

دوشۇن

أىلنجه اوچون...

***

اوجو اورمان ايچەرە ايتن جىيغىرلاردان
باڭلاشان(يارىشان) اوى... آرابالا!

پارىش قىراغىندا سئرچەلەر دودوت وئردىنىز؟
هەش جەتكۈلىرىن

نىسىگەللىبى شىنەمىن قوشلار گۆزوندىن گىزلىتىنىز؟...

***

دوم دورۇ ھاوادا

گونش آيچاسى ھاچا داغ بؤيروندىن باتىر

دوم دورۇ ھاوادا

وورغۇن آيچاسى سارى داغ بؤيروندىن باخىر

دوم دورۇ ھاوادا

قاندان قاماشان گۆزلىرىنە، قارامتول يومۇرو، بولۇدلار ساچىلىرى...

***

باڭنازلىق، ئوجىل اولماز شىرىتتىج

سيخىنار

سيخىلار

داشار شىنەممك

باشىندان اۇتنلىرىن

گۆزونۇن اودو آلينماز كىملىيىن...

***

جانىن قاندى، كۈنلۈن قان

آجيغىن قاندى، اوجون قان

بو آجون قاندى

بو قارقىش اودوقدو

زەلمىدى گەدىر قاباگىمدان قاچان ھوركىلەرنىن

قورخاق يولۇندان اسکىك...

ایناجیم بئزمهيم
اینسان تانریلیغىندا
يورقونلۇغا ايلگى وار
بىزىممى وارلىقدا
باشقادىنلەمكدىن
اورجاه وار؟...
***

شەھىدىيى يارىمچىلىق، آنلاماز اۇلولرىمېز
بورادا گۇوور اىلە ساواشدى
آنريدا قوندارما تانريلارىلا دؤيوشىرىدىلر بارى
سىندىرسالار، اولىكى گئنل شەھىد سايىلسىن
يوخسا، تانرى شەھىدلرىمېزى باعىشلاسىن...
***

«موغان» ائوى
بۇرا «قورقوت» دويغۇسونون سرگىسى
بو قوپۇز
او هاوا
ماھنى مىنن ماراق
اوزلۇق، اىلكل وارلىغىمېزىن گرچەمىي...
***

پارانىب كدرلەر گۈزلىك
آنjac نه ائتمەلى سئومەميش؛ بويون يوكو يولدۇر
بو يولو يالنىز فلسفە دوز آپارمېش
منى ئىللە قورتدالا
قوى كسىلمەسىن
فلسفەنин اوزون دىلىنەن...
***

تانرینى تاپىنماغا
ياشىم ھانى... دا؟

قوروپويجويام اوز گۈزلىكىلاريمه
او دينقير قايانيں نه توتقونلۇغۇ منىم چىنقىل كولتومە
«شئۇ» قىزلارىنى قوروپويانىن، نه مىننتى تانرىسىن؟...
***

اۋىكولرین چاغدان تووو چوخ
كىسىن، آغاچلارین شىرىن اۋىكوسو چوخ
قوجامان، آغاچ بابالارىمدان اىستېبىرم
يارانىشى تانىسا
دانىشا، تامسىنا- تامسىنا...
***

اينسانلىغىن اىچ وارلىغىندادىئىگى
دىشارى چاغىندا چىكمەچك
دئىبىرم دە
بو عۆمۇر منىمكى دئىيل بويىزلايام
من ئىلمىشىم اوز پايمى
او شاقلىغىمدا!!...
***

آلىندا دولاشىق كېچىر
چاغ ايشچى قارنىندا
شعر اينجىبى
گاه دويغو بئتونوندان شەھەبىر
هردىسە
قارقانىن چالى تىل اوستە سىندىر قالان او تورما غىندا سو سور...
***

بوجاق دوداغىندا
سو سقۇ گولوشۇ بارلانىر
تىن - توستۇ اولوب آھىم
توتقۇن گولومىشك
منه زولوم لاي لاي
زمى لاي لاي...
***

قانا باخدىم سۆزۈم دولدو
من سىنن آلانمىدىم ائج
بارى قوى الين قانىما باتسىن
قورخوت منى هئى
هئى عدالت، هئى قورخونچ!...

***

واياسىزلىقلاردان انتگىلريم داها سئوگى دئىيل
قورخو گۈرھەيدىر
مندن شىلىك اومىماق سوچدور
سن باجارىرسان
منه گۈيدن، كۈپوك توڭىل...

***

يالانچىنى يالتاق تاپىر
يالان قارقىشىن، زەھەنин لاپلاسى
يالان بئزگىنلىبىن، قارقىشىن دىنچەلىشلىبى
دولانىشىق لاملىغى...

***

اولدوزلارا آرتىق شوراھىمى
بىر اوزايى داشىبىلا، يئرە دوشۇمش آتالارينكى بىلىرم
بو قودوز ماراغىمى
آخان داشلىلى آتالارا بىبىھ بىلىرم...

***

سئوگىچەسىنەلرى
كوبود دئگىلرلە اويمك ياسارسا
دؤيوشلرى
اينجەلرلە اويمك، دەيرلى باها...

***

بئجرىكىسىز فيلسوفون ياراغى:
- او تانماق...! - ياخشى سۆزۈ

عالدىن يوخلوغۇ

اورك لە بئىن آراسىنداكى آيرىم يانى...

***

يازدان شن گلر

گوزدن سوپىق گىدر

كوسكون آيرىلىق اينسانىندىر

بولبول

قارقىشسىز گىدر...

***

قان بىر زاددى

كوشاد اوزلوك لە قىلينجا ياخىلىرى

بارىش، بارىش، بارىشىق...

اورھىيمدن گلمىر قوخوموش دانىشىق

توف بو حىاسىزلىغا

ايستەپپەر ئۆزونە ياشام باغيشلايا...

***

اوسمىن تىنى

تىن ھوشومو، ئۆز تىنى!

يازارا ساتىر

دوشونجە توتقۇنلۇغۇندا اولانىن

دوشونو توپلۇم توتوقلۇغۇندا

پادىرقالانىر...

***

آيىن دالىندا، قارانلىق جەلەنېب

قانادىيوبىن قارانلىغى

ھۈرھىيمە ياخىلىدى

سن گىتنىن، اولولىر ده اۇتر

ايستىرم شعرسىز شاعير اولام؛

ياراسا

قاپىيت، شەيدلىكىنى جايلا!

گىزلىن - آشقارىن، اور بىنى سىنيرسىز لىقلارا يورو دوركىن
سۇئگىنин نه دەپرى؟

قاناتدان سۇئگى يازىلمادا لىك يېتىريرسە
ايکى قان - آتدان بىرى سۇئگىيە پاي وئريلمیر...

***

قىشدان قوپان يازدى
يايا گىنتىكچە گىز بىتكىلرین آچمادا
پاشابىشىن آچاقبان او جالارى
آناسىن نىن يورلەدىيى بئشىكدى
آنjac من او قدر يو خلاما ياجاغام بو آجوندا
يو خولار گۈزومە گىرمەمە ئۆزلم قالا...

***

دېلنجىلر
سۇئچولىدن سۇئيجىدىرلر
بىر قوجا قادىن نئيلەسىن آنجاق
يوخ قىيرت(د)ى هر گون ارمىكىلر...

***

سورولاردى منيم سۇدىجەبىم
انگىيمىن چووو
سورغوسوز يانىتلار
بئورەمى قووان، منى يالىن بويوتلۇ ائدىن؛
سورولار زەلەسىزلىبىمدى منيم...

***

تالانميش اىستىسى
دىدرگىنلىك تورمەسى
دووارا دوشن آلوون كۈلگەسى
دېلكلىرىم، منيم بويلو قىزلاريم!...

***

آنى لاريم

اونوتماز يولداش لاريمى

بىز اولندن سونرا باريشاريق

باريشيغىمизا تانريدان چوخ گولن

توبراق لاريمىز او لا جاق...

***

بىز آماجىمизا قودورموشوق

اوزوموز خينوو(او مسوق)

ديلكلىريمىز او مودلو...

***

تانرىنى نؤكىر سانانلار

تانرىبىا قول او لمور

تانريدان هر نه او مانلار...

***

تائينماز حايالار ايلن

سوچلاريلا باريشاق آى ايچقان!

قوى قاچدىقجا گوداز جايلاماسىن بىزى بو أردوو...

***

شعر اوركلره ياماق قويمور

اوركلرين ياماغىنى سؤكور

سورغوسوز يانيتلار باشىن ايتيرىپ

يا دليلгин سئوداسى وار باشىمدا...

***

گونش منيم قارقىشىمىدىر

بوتون كېنكىلاردىن گەندىن زەلم

ايلىر بويو

تورمهنىن(توتساق) قارانلىغينا او يوموش بئىين

اورماندا نئجه چاولان چكسىن

بوتون ايمگەملرىم جانلى قارانلىقدىر...

***

اوز پارامىزلا بىزى شەيدىلىك او ماما غينا يوللاپىر لار

پاراسینین

قولاغىندا ياتان اولوسون

سونو شىطان گرىمەمىي اولور...

***

هەچ يازى توکنەمەيجىك

حaram اولسون

حaram يازاريمما

هر يازدىغى

سونوندا اوچ نوقته گۈزلەممك...

***

اوفكە

او بىرتىجى اوران

يادىرقانميش نئشە قوشوا!

اوچوشونو ھوركوتدوم

گۈچكلىبىين گۈرونsson...!

***

چوخ ازدىرىرسن سئويمى

اولور «تاييا چېشى»

چوخدا قىسناياندا

قودورور گۈور ايتى...

***

اولا اوزايلار پاسى هر بىلگىنinin فلسفةسى

يالنىز

بىر دامجىسى

ائتگىلمىير سوسوزو

دونيانى كىچىك گۈرنلر

دادمامىش آلىر سىزى اولوم

ياشايىشى قىسسا سئرنلر!...

***

سن أره گئندنە، اون دؤرد ياشىمدا

هله بير ايل قاليردى اوون دئورد ياشيووا
من بىغ يئرلىمى چاخيرىلن سوواراندا
هله چوخ اوزلملر قاليردى دؤشلىرىپين داغلانماسىنـا...

اوز سولارين گۆز ياشىوى چاخيرلا اىچنده
وارلىغيۇوا هله أره گىتمەميش
سو چىخىن تۈكىمسن قايقاتا دستمازينا
هله اوز يان - آغىوى يارىمچىلىق يومامىش!...

***

خان «اسلى»نىن سۈزۈنە
«كىرم» دە باتا بىلمىز
نىسگىلەن اوجا قىز لارينىن سئوگىسىنە
اوز لاپلاسىنا اوپىوبا بىلمەن؛ شعر دە، باتا بىلمىز
يوخ، تئزدن دە ايگىت او غلانلارىمىز!
قادىن ساوجىسىزلىقدان اۋچ آلماق - دىلەن قىز لارىمىز!...

دويمەلرین نئچ اولدۇ، بە، خان اسلى؟
او دويمەلرە اووسون اوخودوغون دىل
كىنин، بىلىنەمدى كىملەر بوروندو
بارى دويمەلرېندن قار قىز لارىۋا گۆز قوياردىن!
گىتمە - گىتمە خان اسلى، سئومەلرین قالار قالار
گىتمە - گىتمە، دويمەلرین قالار قالار...

***

بىزىم يئرلەدە
أىلنجه گۈچەيە چاغىرىش
ياساسىز، ياسا تانيماز
شىلىك

هر قالىپسىز قابدا
أىلنجه اوپولە بىلىر...

***

اولوب

چاغداشيمىزىن قىزلارى
دام دوواردان آسلامىقلى باخىشلارى
قىزلارىمىن ساچى ياشينا دولاشير
بو «قره قوشون»ون آدلەم ايلانى
آدىنا دولاشير...
***

يانى - خان بابالارىمىن كولوندە، آنام گۆبەيىنى قويلامىشدى
شهىدىلىيىنى آپاران او غلانين
بايراغىنى آپاران او غلانين
دۇيوشداشلارىنىن كولوندە يولداشلارىم جمدەيىنى قويلاياجاقدى
اوزونو سئوگىسل ائدە بىلمەديم
بارى قىزىنин گۆبەيىنى
شعرىم جىريقلارىبىلا قويلا!...
***

سېياسىتچىلر
ايلانين قوتور ياورولارى!
ياشى بويو شعرىلە آتماجالاشىب آغلابىب
نه اولار، گور قاپىسىن شعرىلە دؤىسىز؟...
***

كىمسە «عرب»لرە، اوغورلارى اولسون!- دئەمىسىن
بىشىن قانىندادىر بورخال تىجارتى
يئر يووارلاغىنىن دا دىللىرى
دىل اوپىونودور...
***

هردن، اوزون ده ايتىرىر آجون
آدلەم چايىلارسا تارىخ بويو «سېيھون»
هامىسى دا، بئىوك تالايا تۈكۈلمز
بىرى ده «جئىھون»!...
***

دون سىخىشىنداش شاعير اولانلار

بوگون قاچاق قىز اولور

شاعير، يوردونو للك بئينىنه دولدوردولار...

***

ياد يوردونا كۈچن دورنالارى

اوزاقلارى بىلەن دورنالارى

توركجه چئشىدلەر دىلىدىر، سئويرم

چىشىد سولارىن اىچن دورنالارى...

***

كۆز ياشلاريميز بىر گؤبىه اوچسا دا

بولودون بىرىندەن ئولور بىخىلير

بىرىندەن چىچكىلار سىرتىلير...

***

آرين اۇدلوكلىرىمىز

سوچلار

ائىنجىلىرىمىزىن قوردون چىخارىر...

***

قىيسىسا من اۇلۇملۇر

جورو بؤجكىلار

بئىينىدە اۇلۇم اوتارىر

قىيسا ساجا سۈپىلر...

***

گۈزۈن اوتلاماقدان كۈپەمەيى

اولمايا اۇلۇمون آياق يالىن گلمەيدى

بىلىمەرىسىن، قويون؟!...

***

هامى «ژوکوند» گولوشونو دئېنەندە

من اۇپورم آچىق آلتىنى

تىللارىن يئلە وئرمىش

گۈچكلىرىنىنىن بئىزىن اردم قىزى!

شاعیر سئزینی قان ناماز آلیب

سوچوموز آز

بیز اولن گون اولمەمیمیزى او نودا جاغیق

تامونون بوتون او دال گودازىن؛

قاراباسما گور جەھىك...

***

بو آغريدان باشقىدا نىشما

قوى آغري مين أيلنجەسى او لسون

مین خاقانىن كۇئەمەن بىر شاعير آغلابىر

بو آغلاماقدان بىر شاعير ده جايلانما يىر...

***

بىز قىرىلساق بىردىن

نه ياخشىدىر آى سونا

بىر بىر دوشدو آتدان «بابك - سورئن» لرىمىز

ايلىخىسيز آتلار يىمىزىن گۈزوندە هورككى ايشكىلى...

***

اينسانلار نئيلەسىن

ياشايىشىن دا گۈزلمەيە گوجو قالما يىب

سئويمى از دىرسىن...

***

يئددى ياشىمدا شوباي (عسگر) آپاردىلار

او توز ياشىمدا قايبىتدىم

ايىدى يوخومو، يوخوما يورورام

اوزوم اوزومدىن دوغاج (ايلهام) آلىرام...

***

سوسماق سينماقدى

دونيانىن سينديرماغى، بىر جە

شاعير ياغىن چىخارىر

جو شقول (جو شقوسال) آنلاملارى مومبىا ئىدن ياغ...

پالتاق

آشىرى قورخاڭ

اكلم باجاق

سيياسىتىن مىن آياق مىنىگى...

***

اۇتن ائللىرىمىن اىچىنە

سوچلار باغىشلاناردى چتىنلىك دوشىنده

بو گونون سارب ايشلىرى

او بامىن سوچلارين قوخودور...

***

اوزونه گلسەدە

دېلداشلاريمىز

اوفىكمىز؛

ايىسانلارين سارساقلىغىنا اينانج گتىرمىكە...

***

شەھوتلە چىلىك آراسىندا تصميم توتان

سئوگى ايلە گۈزلەنەيلەن قوناق

او مدوغۇندان آشىرى يئمەمى گودمەدن قۇرۇلاجاق...

***

گئنىشلىك آختاران ساتقىنلار

كفن بىچىلەن يوردا

نئجە بوروننمىيە قالىپلار...

***

بئلە سئزىلىپ

ايىسانلار اوزىلرین يوخ دوشونجەلرىن ياشادىر

ھەچ اوزىلرى دە

دوشونجەلرىنە ياشامىر...

***

خىيانىت

يئنگ

دو غالىق سئون گركلار

قوناقچىسىندا، اوز ياشامينا سون قويور...

***

اوپىد ايشلتمەليدى

أونا قىسىلمالىدى

يوروملارى سىندىرىپ يو خلايان گوجو اولانا يوخ...

***

ياشابىش اوپىرنىلى دئبىل

ياشابىش

آلتون، قايالاردان تاپمالىدى...

***

گۈرمۇش قوجالىغىن

او زوم ايله ياشىد يولداشيم!

بە منىم قوجالىغىم، كىملرده گۈرۈنور؟...

***

هامى آيرىلىقدان سۆز چكىسى دؤيوشه

قىسقانىرام

آيرىلىق قانمادىغىم؛ اوزلمە

سنکى اوزوندن آيرى گزمىجىسىن

بارى اوزو وو باغيشلا منه...

***

يا بىلىر اور مانلارا، قارامتول دومان

قورخو اوغور

گىچ دوشونمك اوزگۈن قورخونج

چىلخا نىسگىللەرى آنىت يونور...

***

چوخ سوچلارىنى چكمىش ساچلارىمىن

ساچلارىمدان سىجىم اشىين

اولۇمده منى ساچىم سىجىمى ايله آسىن...

يئنى باخىشلارى

بىراخىلىميش دئگىلرلە ئويرسن
اولموش آجونلارى ديريلر آشكاريىدا توردىرسن...

آشكار: اوتجول حاپوانلارين ياخشى - پىس اوتلادىغىنى آنلادان سۈزجوكور.

***

بىلسە قارانلىغا جوماندا باخىشيمىز ايشيقلانىر
گاه ساغا، گاه سولا آتىلماز
اوزاي دىبىيندە باتان اولدوز
باخىشيمىزى آدادتماز...

***

آجونون

ان سوچون

موشتولوغۇ ندىرسە

بىرگۈن

من قاچىردا جاگام، كىملەرىرسە...

***

توركى تانىيان

بىرجە توركدور

توركجه باتلاغا باتان

داشىلدى!...

***

ائلىمизين كىنى ساز اولسا
اوزلوق ايسە گوجلەنرک اسرەنير
اوزلوغۇ آنلامايانلار
گرچك دويقو آنماغين ايسە ايتىرىر...

***

سن آغلاما شاعير، گئدر سۈزۈن قاراسى
قارىمىش قىزلار اووونار

اوران سؤيون

گاه ايسلان چالميش

ارهيمك دويقو قوسور...

***

بىلىك، يئتهنەيin قىزقىرمىش ايلگىسى

اويرەنىش دئىيل

آجون!

بىليمسىل اخلاغىن اولسا

سن ده قاندان توكمىرسن!...

***

سوبابايلىقدان

يورولان يئرده اولنمەين

اولنمەيى دادمايان يئرده يوروولور

آجون، بوش آتوم سونولور...

***

چىلقى آنا دىل دانىشىرسان

سنه دئىيرلر بال بىل دانىشىرسان

يوخ، سن شىرىن يوخ دوزو دانىشىرسان

سن يارارىنى قىزىل دانىشىرسان...

***

بىر آروادىن بىر ارى او لاردى

بىر تورپاغىن بىر ئىلى او لاردى

آزربايجانى بىج دوغدولار

آزربايجانىن مىلييون ارى واردى...

***

آشىغان

بوتـ. غ آغلـى

كۈنۈللەين بو داغ آغلـى

دېلکلەيم مىزدىنقۇشو

سەدن، بوداغ آغىلى...

قاش - قاباغى يوخ گئچىسى اولا
 تاس - تاباغى يوخ سئچىسى اولا
 بارى بو «هوررا گلەنى»نىن
 جاھازىندا بىر سئرچىسى اولا...!

***

قارشىدان اىزيم قالار
 آردىدان گىزيم قالار
 اىچىنه سوخولان يوللاردا
 اولوسدان بىزيم(مېزيم) قالار...

***

سوسقونلاشاندا ايسە
 شىطانلا قىبىت قىرىرام:
 بىغىقلاريمىز
 ياشابىشىن، چىلخا آنلامىن اودوپ - اوتۇزماق آندىرىر...

***

كۈپوك اىچنە گۆونج دولوب
 يۇئىتگى(سيياست) مايماقلىغى مىنib
 فيللىريلە توپ توپ اوينايير...

***

آدىمىز اوزگە
 آلپ ارنلىبىمىز توركىجە
 اورگىنده سرین سو ياشابىان داغىق بىز
 آهای چاغىل!
 باغرىندا اسن ياشابىان اودوک بىز...

***

يالقۇز تورك
 «داروينىزم» لىرە قىسىلا بىلەنمز
 اولوسون اينامى
 قورخونجو مدور

بىر گون، داشيللارى ايسه ايرقىچى نفقاتىسى بىللار...

***

فلسفەنى چئىز سۆزومۇز
چاغىل ھەنمىيە ئىنانىپ
آنادان اولمايان بىر فيلسوف!
آغزىندا دىلىن

اوزوندن گۈر نە قدر يارانماشىلىقدا!...

***

او يارلىقلارين آراسىندان بورخولوب گلن اىلان
قوييون آنلىزدان اۋپوم
كتابلاريم!

سيزدىن او زاقدا سۆز وئريرم
اىللىرىن بئىنинى گۈزلەيمە سومورام...

***

من او ز دالدالاناجاغىمین جىناتى
دوشمن بوغۇندۇرۇغۇن
لېچىيى للرده قالان قىزلاريمىن ساچىندان ھۇرمەسم
ايىمگەملەرلە آنلام او لاندا بىر گۈزىل
آشيرى او لماق - دا بوش اينام...

***

ايىسان او غلو او لان گوندى
او زونە أھرامان آدى
دوشمن ياراتدى
دوشمن ياراتماغا سوسوز ايىسان
او زونودە دوشمنە قاتدى...

***

بىر تىن كىمى
بوتون آغىرلىقلارى آلتىمدا سرىلىميش گۈرورم
آنى دىندىرەن او زلم
اولمەدى آجىنون قارشىنا چىخدى

گنج گۇنلارىندە اوز وئرمەدىيى دوشۇنلار ھارابىنا

قوجالىغىندا چاتدى

شعر، دونيا آغلامى شاعيرلر سلىنىنده...

***

پاشابىشدان، ان زەلن گەئتىبىينى دوشۇن

كىملىك سىزلىبىن يانى بو

گۈرمۇ دۆزە بىلىرسن؟...

كىملىبىي اولمايانىن، قارقىشى نئجه اولور

دوشونه بىلىرمىسىن؟...

***

ايختىياردان ائشىكده اوئيرەننېب

ايرقىچى دىلده اوران گلىر

اوجالارى اوچان قوشلارين

تائزى!

نئجه يئرده اوئلومو گلىر؟...

***

سېياسىت بىر اوپىوندو

اوnda اوپىونچو تۈپۈن ھر يۈنە شوتلەسە

قاپاگىندا قول وارى؛ اوممۇشوق

سېياسىتجلەن

بىرچە اولوس قورماغانىي اوممۇشوق...

***

سېياسىت گوجون، بىخىلماسادا

كىلاسдан دوشەجك

ايرقىچىنин زولمو آيناركىن، گوجو مورگۈلمىرى

ھر زور خانلىغىنinin اوچوش تملى

ايىتلارىنinin قودوران يئرىندە تىكىلىر...

***

آيغىن كدرلىر، بايغىن اولور

امدن دوشور

اینجار آغرييير

گوونجلر ايچيندە گوونجى ايتىك

دوشلر آنىسيين...
***

دوشمن آنليندا قيريش، سنين يئريندى
ياخسى!

پيس آنليندا بير گوزودون
كور اولماغىنин گر كجمسى
أنهشوشلرى ياغى بئينىنده گؤستربىب، دلى ائتمەيىندى...

***

بئله بير گون بىلم هئچ جىلىز ايزگىم قالمايىب، او زومدن بئزەسىيىم
من بىلىمە بىلىرم
بىلىمە اويرەنيرم
من تورك ائلىمین ترسە دوشن سجدىسىيىم
آيماز ائلىمین گلەجك زامان هربەسىيىم...

***

پېلىپىچ اسىنتىسىنده، سئوگىيۇن نقاشىسى
ھۈرۈكلەرى، ساچال بايراق
بوش چىيىنلىرىمە لايلا چالارام
گۈزللىبى چتىن فلسە
اولوم بىچلىبىنده بئشىك...!

***

بىر توپ اويناييريق
بويووتلاردا قولو وار
قارانلىق بىردىنده يوغۇنلوپ چئورەسى؟
اوزاقلارا ھورن ايتى
كوت ايلن قووماڭ!...

***

دوشمنىم!
سن ايسە بىر كۈنلۈمىن

سۈكۈب كۈكسۈمۈن آلتىنا گىرسىن

سەن دە شاعىرىم

قىز خايلاڭى شعرىمىسىن!...

***

گولنده، هئچ او تقونمۇر گولوشونۇز

دللىك مىدىن بويلىو

منى آنجاق!

اويمىرىم

آجون گۈر نە كىچىلېب

اولوب قاغامىن شار گۆزلىرى...

***

گۈرە - گۈرە گەدىكىلاريمىزى

اولە - اولە اينانىرىق

سەن سۈيىلمىدىيىن بوتون اينسان - قارداش اولسايدى

بىر يېرە بىيغىلان دوشمنلىك دويقوجوقلاردان

سۈپچو

سەن اوزۇن تۈرەنچەيدىن!

سۇن

اىلھان تورك(تانھو)دان كىچمىش اىللاردە يابىنلاناڭلار:

- ١ - سۇويجى اسىرىن كولكلار(شعر توپلوسو)
- ٢ - كۈچ(مؤولود سولئىمانلى دان كۈچورولمۇش رومان)
- ٣ - مىزىڭ قوزۇ(اوىكى توپلوسو)

اىلھان تورك(تانھو)دان ھەلەلەيە اينترنتدە يابىنلاناڭلار:

- ١ - قان گولورم(ايکى اوىكى)

- قارانلىشىق(اۋىكۇ توپلۇسو) - ٢
 بوغاناق سۈبىد اوْرەبىنە(رومأن) - ٣
 قانقىلانقىشىو دۇنيا(شعر توپلۇسو) - ٤
 نمنەمنە(شعر توپلۇسو) - ٥
 باش肯دىن كالا والارى(شعر توپلۇسو) - ٦

ايلهان تورك(تانھو) دان گلەجىدە يابىنلانا جاق آراشتىرىسال يازىلار:

- ١ يئرل سۆزلىر(يئرلى سۆزجوكلرىن توپلانمىش سۆزلوبۇ)
 - ٢ اكلر توپلۇسو(توركىھ سۆزلىر دە ايشلەنن اكلريلە يابىقىلارى گۈرھولرى)
 - ٣ آنامىن ناغىللارى(اىل اىچىنەدە وار اولان، باشقۇ يئرلەرە تايى، يوخسا يابىملانمایان ناغىللار توپلۇسو)
 - ٤ «گوران قىشلاق ايلە خالوند»(بو اىكى قونشۇ كىندىن آراسىندا اولان فولكولور، گىنكىلر، تۈرەنگىلر اوغروندا گىندن آراشتىرى)

ايلهان تورك(تانھو) دان داها يابىنلانا جاق باشقۇ گۈركۈل يازىلار:

- ١ اوزاي مأمورلارى(رومأن: بونون مجوزى آلىنىمىشىر)
 - ٢ باخىش ايتىگىنەدە(اۋىكۇ توپلۇسو)
 - ٣ بىر قانادلىق آجىغىم وار(شعر توپلۇسو)
 - ٤ دوغولىمامىش چوبانلارين دېنىيى(شعر توپلۇسو)
 - ٥ اولايسىز آنلاملار(اۋىكۇ توپلۇسو)
 - ٦ قودورقۇن لىنت(شعر توپلۇسو)
 - ٧ يوخلوق جىنلارى(بىليم - قورقۇ اوپىكولرى)
 - ٨ چاغ قوللارىندا(بىليم - قورقۇ رومان)
 - ٩ هۇرومچى سالخىمى(بىليم - قورقۇ رومان)
 - ١٠ مأمورىتىن ايل دۇنmu(بىليم - قورقۇ اوپىكوجوكلرى)
 - ١١ قوشما ائورنلر(بىليم - قورقۇ رومان)
 - ١٢ سون آپىلار(بىليم - قورقۇ رومان)
 - ١٣ آلماس گزەين(بىليم - قورقۇ رومان)
 - ١٤ تىرىلىيون ايل چاغ يۈورھىنەدە(بىليم - قورقۇ رومان)
 - ١٥ بلەككۇ دلىجەتمە(رومأن)
 - ١٦ وارىمساق(اوپىكوجوك توپلۇسو)
 - ١٧ قوجا اۇلۇملۇلار(اۋىكۇ توپلۇسو)
 - ١٨ قونقۇ(اۋىكۇ توپلۇسو)
 - ١٩ بالدىران يارقىسى(اۋىكۇ توپلۇسو)
 - ٢٠ اۇلۇمچىلار درنەيى(اۋىكۇ توپلۇسو)
 - ٢١ تىتىتمە(شعر توپلۇسو)
 - ٢٢ اوغور دويونو(رومأن)

- ۲۳ باشقالاشيم اوتھسیندە(رومأن)
- ۲۴ اوزايچى بوزقوردى(رومأن)
- ۲۵ يومور آلاش(گولمجه اويكوجوك - اويكو توپلوسو)
- ۲۶ يوخولار سيمگەسى(رومأن)
- ۲۷ باريش زولمو(رومأن)